

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Наукова бібліотека імені М. Максимовича
Інформаційно-бібліографічний відділ

**ТЕМАТИЧНИЙ СПИСОК НАУКОВИХ
ПУБЛІКАЦІЙ З ПИТАНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА
НАУКИ**

Випуск 3: Реформування вищої освіти в Україні та за кордоном

Київ 2024

Тематичний список наукових публікацій з питань вищої освіти та науки.
Вип. 3. Реформування вищої освіти в Україні та за кордоном / Київ. нац. ун-т
імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ;
[упоряд. В. В. Матюха ; за заг. ред. І. І. Тіщенко. – Київ : [б. в.], 2024. – 48 с.

*Представлено перелік наукових публікацій освітнього спрямування з фондів
Наукової бібліотеки імені М. Максимовича. Список має систематизувати і
поширювати сучасні наукові знання для покращення якості освіти здобувачів,
аспірантів, фахівців європейського і світового рівня, також для інтелектуального
та особистісного розвитку. Містить нормативні документи в галузі освіти та
науки, наукові статті викладачів закладів вищої освіти України та інших країн,
матеріали з монографій, конференцій та інші документи. Розраховано на викладачів,
науковців, аспірантів, студентів.*

Зміст

Нормативні документи в галузі освіти та науки	4
Історія вищої освіти та науки	6
Освітні інновації	7
Фінансування освіти у період режиму воєнного стану	12
Якість освіти	13
Реформування вищої освіти в Україні. Вища освіта в Україні	14
Освіта за кордоном	35
Вища освіта за галузями	38
Вища військова освіта	38
Вища медична освіта	39
Вища мистецька освіта	40
Фахова вища філологічна освіта	45
Юридична освіта	48

Нормативні документи в галузі освіти та науки

1. **Верховна Рада України** прийняла за основу законопроекти: Щодо розширення прав органів студентського самоврядування та забезпечення прав здобувачів вищої освіти // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 8 черв. (№ 53 (105)). – С. 4.
2. **Верховна Рада України** прийняла Постанову "Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про премію Верховної Ради України молодим ученим" щодо процедури присудження Премії" // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 11 черв. (№ 54 (106)). – С. 4.
3. **Про академічну доброчесність** // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 8 черв. (№ 53 (105)). – С. 3.
4. **Про внесення** змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу : Закон України від 23 квітня 2024 р. № 3642-IX // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 16 трав. (№ 36 (88)). – С. 6–7.
5. **Про зміну** складу Національної ради з питань розвитку науки і технологій : розпорядження від 7 травня 2024 р. № 398-р // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2024**. – 15 трав. (№ 99). – С. 5.
6. **Про погодження** реорганізації державного підприємства "Одеський науково-дослідний інститут зв'язку" : розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 травня 2024 року № 393-р // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2024**. – 15 трав. (№ 99). – С. 5.
7. **Про прийняття** за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо дебіюрократизації діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки : постанова Верховної Ради України від 6 червня 2024 р. № 3799-IX // *Голос України*. – Київ, **2024**. – 21 черв. (№ 62 (114)). – С. 11.
8. **Про прийняття** за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо розширення прав органів студентського самоврядування та забезпечення прав здобувачів вищої освіти :

постанова Верховної Ради України від 6 червня 2024 р. № 3794–ІХ // Голос України. – Київ, **2024**. – 21 черв. (№ 62 (114)). – С. 11.

9. **Про прийняття** за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ : постанова Верховної Ради України від 6 червня 2024 р. № 3802-ІХ // Голос України. – Київ, **2024**. – 21 черв. (№ 62 (114)). – С. 11.

10. **Про прийняття** за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених : постанова Верховної Ради України від 6 червня 2024 р. № 3800-ІХ // Голос України. – Київ, **2024**. – 21 черв. (№ 62 (114)). – С. 11.

11. **Про прийняття** за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку волонтерства серед здобувачів освіти : постанова Верховної Ради України від 6 червня 2024 р. № 3801-ІХ // Голос України. – Київ, **2024**. – 21 черв. (№ 62 (114)). – С. 11.

12. **Про схвалення** Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024–2026 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 р. № 527-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2024**. – 18 черв. (№ 123). – С. 6.

13. **Щодо** дебюрократизації діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки // Голос України. – Київ, **2024**. – 8 черв. (№ 53 (105)). – С. 4.

14. **Щодо** питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених // Голос України. – Київ, **2024**. – 8 черв. (№ 53 (105)). – С. 4.

15. **Щодо** сприяння розвитку волонтерства серед здобувачів освіти // Голос України. – Київ, **2024**. – 8 черв. (№ 53 (105)). – С. 4.

Історія вищої освіти та науки

16. **Ваховський Л.** Пізнавальна процедура пояснення у дослідженнях з історії освіти і педагогічної думки / Л. Ваховський // Український педагогічний журнал. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 96–103.

17. **Золотухіна С.Т.** Розвиток ідеї кредитно-модульного навчання у закладах вищої педагогічної освіти України (90-ті роки ХХ століття – перше десятиріччя ХХІ століття) / С. Т. Золотухіна, М. Е. Пісоцька // Наукові записки кафедри педагогіки. – Харків, **2022**. – Вип. 50. – С. 56–65.

18. **Куліш С. М.** Проблеми підготовки науково-педагогічних кадрів з хімії у дореволюційних університетах України (XIX – початок ХХ ст.) / С. М. Куліш // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Хімія. – Харків, **2021**. – Вип. 37 (60). – С. 38–46.

19. **Мартинюк А.** Періодизація української диригентсько-хорової школи в контексті історії музично-освітніх процесів / А. Мартинюк // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 1. – С. 97–102.

Визначено, що українська диригентсько-хорова школа історично формувалася в контексті розвитку національної музичної культури, мистецької, зокрема музичної, освіти як парадигм духовності української нації, її світогляду і ментальності – художньої та педагогічної. Проаналізовано авторські історичні періодизації – музично-педагогічної освіти, орієнтовані на інтерпретацію національної історії в аспекті осмислення ролі музики як засобу навчання та виховання, проілюстровані потужною панорамою історичних мистецько-освітніх фактів. Методологія дослідження має своїм підґрунтям системний, історичний та культурологічний підходи.

20. **Самчук Т.** Пиво і чорнило. Як жили київські студенти ХІХ – початку ХХ століття / Тарас Самчук. – Київ : Мироненко Р. В., **2023**. – 315, [1] с. : іл., табл. – Бібліогр. : с. 280–290 та в підрядк. прим.

21. **Трикуш А.** Історія становлення природничо-географічного факультету в Луцькому державному педагогічному інституті імені Лесі Українки / А. Трикуш, І. Мандрик // Суспільно-географічні чинники розвитку

регіонів : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 3–5 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Геогр. ф-т, Каф. екон. та соц. Географії ; [за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка]. – Луцьк, **2023**. – С. 75–76.

22. **Terno S.** Anti-Ukrainian Policy in Teaching of History of Ukraine under Minister D. Tabachnyk (2010 – early 2014) / S. Terno, G. Turchenko // Емінак. – Миколаїв, **2023**. – № 3 (43), лип.–верес. – С. 239–254.

Антиукраїнська політика у викладанні історії України за міністра Д. Табачника (2010 – початок 2014). Метою статті є аналіз антиукраїнської політики в історичній освіті за міністра освіти і науки України Д. Табачника (2010 – початок 2014 рр.). Дослідження ідеологічного наступу вкрай важливо для того, аби ідентифікувати та протидіяти подібним небезпекам у майбутньому. Задля цього було здійснено ретроспективний аналіз діяльності Д. Табачника та виділено етапи та методи його деструктивної діяльності. Наукова новизна полягає у дослідженні антиукраїнської політики Д. Табачника в сфері історичної освіти. Виділено етапи деструктивної діяльності міністра освіти і науки, який всю силу адміністративного апарату держави спрямував на руйнацію української ідентичності передовсім в історичній освіті.

Освітні інновації

23. **В Україні** відкрито Офіс "Горизонт Європа" // Світ. – Київ, **2024**. – Січ. (№ 1/2). – С. 3.

Офіс сприятиме реалізації наукових й інноваційних проєктів та інтеграції України до ЄС і європейського дослідницького простору.

24. **Вербівський Д.** Інноваційні технології в закладі вищої освіти / Д. Вербівський // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2023**. – Вип. 2 (53). – С. 30–33.

25. **Вивчаючи** найкращі міжнародні практики з європейських студій: уроки з України (20-річчя програми Жана Моне в Україні) // Міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід : (до двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) : монографія / [О. Адамов, А. Бояр,

О. Виговська та ін.] ; за ред. Романа Калитчака ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Центр досконалості ім. Жана Моне "Західноукр. дослідн. центр з європ. студій". – Львів, **2023**. – С. 9–14. – (With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union).

У 2001 р. перший проєкт програми Жана Моне отримав український науковець. Відтак 2021 р. дає чудову нагоду перевірити, який внесок зробила ця унікальна ініціатива у розвиток різних аспектів європейських студій в Україні і зрозуміти, як вона вплинула на поширення найкращих міжнародних практик з європейських студій у нашій країні упродовж двох останніх десятиліть. Однією з основних причин для радше повільного становлення європейських студій на початках було обмежене залучення України до глобальної академічної спільноти. Обмежені контакти з іноземними колегами, фрагментарне залучення до міжнародних дослідницьких проєктів, брак належного доступу до академічних ресурсів та багато інших чинників стримували розвиток європейських студій. Заходи за напрямом Жана Моне відіграли значну роль у консолідації зусиль у сфері європейських студій.

26. **Впровадження** європейських рамок кібербезпеки в Україні: кращі освітні практики Харківського національного університету радіоелектроніки // Там само. – С. 63–82.

Незважаючи на високі досягнення, однією з головних проблем і для ЄС, і для України є брак висококваліфікованих спеціалістів. Навчання та освіта фахівців з кібербезпеки не встигає за потребою у створенні кваліфікованої робочої сили. Причини цього дефіциту численні та різноманітні. На рівні формальної освіти (університет чи коледж) кількість фахівців з кібербезпеки стабільно зростає протягом останніх кількох років, але кількість випускників все ще не досягає рівня, необхідного для галузі.

27. **Гуменюк В.** Використання інноваційних методів на заняттях з дисциплін кафедри медицини катастроф та військової медицини у процесі навчання надання домедичної допомоги в умовах воєнних дій / В. Гуменюк, В. Чаплик, О. Гуменюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2023**. – № 9 (217), верес. – С. 18–22.

28. **Котвицька Н.** Стан інноваційної діяльності в Україні / Н. Котвицька // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – Харків, **2021**. – № 4. – С. 91–97.

Стан інноваційної діяльності в Україні є складним і потребує серйозної уваги. Хоча уряд України зробив деякі кроки для підтримки інновацій і залучення інвестицій у цей сектор, проте більшість зусиль має бути зосереджена на покращенні інноваційної екосистеми та розвитку національних технологічних компаній. Визначено, що одним з головних викликів є відсутність достатнього фінансування для інноваційних проєктів, яке обмежує можливості компаній і стартапів впроваджувати нові технології та продукти на ринок. Розглянуто систему інтелектуальної власності в Україні, яка потребує реформування.

29. **Мариновська О. Я.** Базові поняття педагогічної інноватики / О.Я. Мариновська // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 3. – С. 11–16.

30. **Методи** фрактального підходу в освіті: інноваційні технології та концепції комп'ютерного моделювання / Н. Юркович, М. Мар'ян, М. Опачко, В. Шебень // Фізико-математична освіта. – Суми, **2023**. – Т. 38, № 3. – С. 73–78.

31. **Оксенюк О. В.** Інноваційні практики вдосконалення розвитку управлінської компетентності керівника закладу освіти / О. В. Оксенюк, О. А. Шевчук // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 14 (43). – С. 106–122.

32. **Освітня** та оборонна галузі об'єднують зусилля задля посилення обороноздатності України / пресслужба МОН України // Вища школа. – Київ, **2022**. – № 10/12 (220). – С. 5.

Виробнича та переддипломна практика в "Укроборонпромі".

33. **Проєкт** програми імені Жана Моне "Stipendium": навчаючи і програмуючи написання грантів, проєктний менеджмент та активну інтернаціоналізацію у Київському університеті імені Бориса Грінченка // Міжнародні практики у сфері європейських студій: український досвід : (до двадцятиріччя програми імені Жана Моне в Україні) : монографія / [О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська та ін.]; за ред. Романа Калитчака ; Львів. нац. ун-т

ім. Івана Франка, Центр досконалості ім. Жана Моне "Західноукр. дослідн. центр з європ. студій". – Львів, **2023**. – С. 108–120. – (With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union).

Написання грантів не часто входить до сфери наукових публікацій, принаймні в Україні. Але можливості отримання грантів дуже важливі для закладів вищої освіти, і управління проектами було інтегровано в освітні курси та інституційну політику університетів. Багато університетів мають для цього посаду керівника проекту або навіть кафедри. Ці підрозділи надають інформацію про конкурси великих міжнародних програм і малих грантів державних органів і неурядових організацій. Але найскладнішими є програми Erasmus+, Horizon 2020 і Marie Curie Actions як синергія обох. Вони роблять безпосередній внесок у вирішення основних суспільних проблем, визначених у «Європа–2030» та її флагманських ініціативах, і становлять міжнародний (регіональний) рівень дослідницьких даних, таким чином, великі університети мають координаторів/офіси Erasmus+, які ознайомлені з вимогами та структурою пропозицій та допомагають науковцям брати участь у конкурсах Європейської комісії. Українські ЗВО доволі успішно беруть участь у цих програмах.

34. **Ставлення** учасників літньої школи з європейських студій до актуальних проблем сучасності: досвід Центру досконалості Жана Моне Ужгородського національного університету / О. Адамов, А. Бояр, О. Виговська, О. Головка-Гавришева // Там само. – С. 133–140.

Європейський досвід поставив під сумнів перспективи асиміляції різних етнічних та соціальних груп в єдину гомогенну спільноту, практики мультикультуралізму щодо цивілізованого, безконфліктного співіснування різних соціокультурних груп (етнічних меншин, іммігрантів, біженців, феміністок, інших спільнот тощо) в єдиній державі, позитивний вплив культурної багатоманітності на людське буття.

35. **Тижневі** освітянські та наукові новини від Комітету освіти, науки та інновацій // Голос України. – Київ, **2024**. – 22 черв. (№ 63 (115)). – С. 6–7.

36. **Хаустова В. Є.** Сучасні тенденції розвитку інноваційних технологій в освіті / В. Є. Хаустова, О. С. Петриквіва // Бізнес Інформ. – Харків, **2023**. –

№ 12 (551) : Ефективність публічної політики в Україні на основі кращих світових практик. – С. 174–180.

37. **Шинкарук В.** Впровадження педагогічних інновацій в освітньому процесі закладу вищої освіти в умовах воєнного стану / В. Шинкарук // Вища школа. – Київ, **2022**. – № 10/12 (220). – С. 7–19.

38. **Шихненко К.** Інновації в професійній підготовці адміністраторів наукових досліджень у США та Україні: технологічний підхід / К. Шихненко, О. Ножовнік // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2023**. – Т. 11, № 9. – С. 71–78.

В останні роки сфера управління науковою роботою в університетах зазнала значних трансформацій шляхом розширення функцій адміністраторів наукових досліджень та включення до їх обов'язків питань стратегічного планування, управління проєктами, пошуку джерел фінансування та контролю за дотриманням законодавчих вимог. Порівняльний аналіз підготовки адміністраторів наукових досліджень в Україні та США свідчить про глобальне розмаїття підходів до організації їх навчання.

39. **Юніна О. Є.** Використання інформаційних технологій у процесі викладання іноземних мов у закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання / О. Є. Юніна // Education and pedagogical sciences. – Полтава, **2023**. – № 3 (184). – С. 94–103.

40. **Якимишин О.** Психологічні аспекти застосування інноваційних технологій навчання у закладах вищої освіти / О. Якимишин // Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 3–4 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Західноукр. нац. ун-т, Католицький ун-т у Ружомберку (Словаччина) [та ін.]. – Тернопіль, **2023**. – С. 178–180.

41. **Vovchenko O.** The role of HEIs of Ukraine in the Implementation of Social Innovations / O. Vovchenko // Professional education: methodology, theory and technologies : the collection of scientific papers. – Pereiaslav, **2023**. – Vol. 17. – С. 65–78.

Дослідження присвячено аналізу університетських форм соціальних інновацій, необхідних у період війни та для післявоєнного відновлення України.

Фінансування освіти у період режиму воєнного стану

42. **Кириленко О.** Модель фінансування вищої освіти в Україні: зміна пріоритетів / О. Кириленко, О. Жадан // Світ фінансів. – Тернопіль, **2023**. – Вип. 2 (75). – С. 140–154.

43. **Лавренюк С.** Здобуття вищої освіти фінансуватиметься за новими принципами / С. Лавренюк // Голос України. – Київ, **2024**. – 9 січ. (№ 5). – С. 3.

44. **Притула А. Ю.** Фінансування освіти і науки в умовах воєнного стану / А. Ю. Притула // Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : 03 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Ун-ту митної справи та фінансів ; [ред. група: Д. О. Бочаров, Д. В. Приймаченко, В. В. Ченцов та ін.]. – Дніпро, **2023**. – Т. 1. – С. 192–195.

45. **Резенкіна Н. О.** Щодо правового регулювання надбавок і доплат працівникам освіти у період режиму воєнного стану / Н. О. Резенкіна // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Право. – Харків, **2023**. – Вип. 37. – С. 94–99.

46. **Скулинець К. В.** Проблеми формування фінансової бази освіти в Україні / К. В. Скулинець // Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : 03 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Ун-ту митної справи та фінансів ; [ред. група: Д. О. Бочаров, Д. В. Приймаченко, В. В. Ченцов та ін.]. – Дніпро, **2023**. – Т. 1. – С. 221–223.

47. **Супрун В. В.** Гендерний підхід та гендерно-орієнтоване бюджетування освіти як пріоритет державної політики України / В. В. Супрун // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2020**. – Вип. 14 (43). – С. 200–230.

Якість освіти

48. **Белікова М. І.** Правові засади оскарження рішень Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти / М. І. Белікова, В. М. Гаращук, С. А. Федчишин // Державне будівництво та місцеве самоврядування. – Харків, **2022**. – Вип. 44. – С. 304–315.

49. **Залежність** розвитку системи внутрішньої забезпечення якості від впровадження досвіду практичної діяльності в освітній процес закладу вищої освіти / М. Медвідь, М. Ктіторов, Ю. Медвідь, В. Поляков, М. Гаврищук, Я. Вишневська // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 1.– С. 13–19.

50. **Кравець В. М.** Адміністративно-правові засади забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у вищих військових навчальних закладах / В. М. Кравець // Честь і закон. – Харків, **2023**. – № 3 (86). – С. 65–72.

51. **Кравець В. М.** Організаційні структури управління системою внутрішнього забезпечення якості: особливості впровадження у вищих військових навчальних закладах / В. М. Кравець // Честь і закон. – Харків, **2023**. – № 4 (87). – С. 105–112.

52. **Рябовол Л. Т.** Правові засади забезпечення якості вищої освіти в Україні: аналіз відповідності до європейських стандартів / Л. Т. Рябовол // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Право. – Івано-Франківськ, **2023**. – Вип. 16 (28). – С. 87–94.

53. **Савіна Н. Б.** Особливості організації наукової складової освітньо-наукового процесу здобувачів ступеня доктора філософії та їх атестації / Н. Б. Савіна, Т. Г. Бондарєва, О. В. Зінкевич // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. – Рівне, **2023**. – Вип. 3 (103). – С. 226–237.

54. **Савіцький Р. С.** Безбар'єрність вебпорталів освітніх навчальних закладів України / Р. С. Савіцький // Технічна інженерія. – Житомир, **2023**. – № 1 (91). – С. 172–177.

55. **Савчук В.** Комп'ютерна модель кола постійного струму у віртуальному практикумі / В. Савчук, О. Романець // Фізико-математична освіта : наук. журн. – Суми, **2023**. – Т. 38, № 4. – С. 68–73.

56. **Скидан М. І.** Підвищення якості вищої освіти як основний напрям стратегічного розвитку закладів вищої освіти / М. І. Скидан // Бізнес Інформ. – Харків, **2023**. – № 9 (548). – С. 129–135.

57. **Слюсаренко О.** Інструменти вимірювання якості освітньої діяльності у контексті забезпечення її ефективності в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення країни / О. Слюсаренко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 2. – С. 5–14.

58. **Desiatov T.** Quality of education: european experience, understanding the concept of education quality in different historical era / T. Desiatov, V. Movchan // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 3. – С. 17–24.

Якість освіти: європейський досвід, розуміння поняття якості освіти в різні історичні епохи. Порушено і розкрито важливу й водночас недостатньо вивчену в освітніх і педагогічних науках проблему якості освіти, розуміння поняття якості освіти у різних історичних епохах. Проаналізовано сучасні зарубіжні та вітчизняні теорії забезпечення якості освіти. Зазначено про необхідність зміни концепції викладання, дотримання балансу між викладанням та дослідженням, зміщення акценту від тзпам"ятовування фактів до розвитку потреб вміння вчитися.

Реформування вищої освіти в Україні. Вища освіта в Україні

59. **Аверіна К. С.** Гармонізація відносин університет-студент засобами позанавчальної соціальної активності фахівців соціономічних професій / К. С. Аверіна // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 14 (43). – С. 10–28.

60. **Агаджанова С.** Структура та перспективи розвитку сучасних систем E-University / С. Агаджанова, К. Агаджанов-Гонзалес, В. Харченко

// Освіта. Інноватика. Практика : наук. журн. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 1. – С. 11–16.

61. **Артюшин Л. М.** Дистанційне навчання: аналіз понять, форматів, платформ та переваг і недоліків / Л. М. Артюшин, Є. Г. Руденко // Телекомунікаційні та інформаційні технології. – Київ, **2023**. – № 4 (81). – С. 73–83.

62. **Балануца О. О.** Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх дипломатів як інтелектуального ресурсу держави : монографія / О. О. Балануца. – Дніпро : Середняк Т. К., **2021**. – 411, [1] с. : іл., табл. – Бібліогр.: с. 403–404 та в кінці розд.

63. **Баранов В. В.** Бізнес-кейси: від класики до інновацій / В. В. Баранов // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки. – Київ, **2021**. – Вип. 16 (45). – С. 112–124.

64. **Берегсасі А. Ф.** Розвиток мовної толерантності та практика викладання мов у Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці / А. Ф. Берегсасі, К. І. Дудич-Лакатош // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 47–58.

65. **Березівська Л.** Чому є важливою педагогічна біографіка / Л. Березівська // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 5 (74), трав. – С. 4.

Педагогічна біографіка – важливе науково-методологічне підґрунтя наукових біографічних досліджень в епоху стрімкого накопичення інформації. Питання розробки поняттєвого апарату в педагогічних дослідженнях, як і в будь-яких інших, набувають особливого значення для їхньої методологічної оснащеності. У зв'язку з цим постає потреба вивчення, систематизації та узагальнення різних дослідницьких підходів до розробки поняттєвого апарату в цілому та педагогічної біографіки зокрема. Нині питання національно-патріотичного виховання дітей і молоді в Україні набуло особливого стратегічного значення на державному, науковому і громадському рівнях.

66. **Биркун Л. В.** Робоча програма навчальної дисципліни "Методика викладання іноземної мови" в рамках "Методика викладання іноземної мови та зарубіжної літератури у вищій школі" / Л. В. Биркун // Вісник Київського

національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, 2022. – Вип. 37. – С. 90–102.

67. **Бігич О. Б.** Науково-асистентська практика як складник практичної професійно-методичної підготовки майбутніх викладачів романських мов / О. Б. Бігич, Н. В. Майер // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, 2022. – Вип. 37. – С. 35–44.

68. **Бігич О. Б.** Типологія кейсів для навчання іноземних мов майбутніх учителів / О. Б. Бігич, С. В. Коваль // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, 2023. – Вип. 38. – С. 32–39.

69. **Бобарчук О. А.** Особливості проєктування мультимедійних навчальних видань / О. А. Бобарчук, С. М. Денисенко, Л. В. Кіндріцька // Комп'ютерні технології друкарства. – Львів, 2023. – № 1 (49). – С. 107–121.

70. **Бобро Н. С.** Особливості цифрової трансформації вищої освіти / Н. С. Бобро // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, 2024. – № 3, лют. – С. 76–80.

71. **Бобро Н. С.** Цифрова трансформація в освіті: вплив на навчальні процеси / Н. С. Бобро // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, 2024. – № 2, січ. – С. 130–134.

72. **Бондарчук Ю.** Стратегії викладання іноземних мов у закладах вищої освіти / Ю. Бондарчук // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, 2024. – Т. 12, № 1. – С. 32–38.

73. **Брода М.** Модернізація змісту підготовки фахівця у закладах вищої освіти України засобами впровадження інтерактивних методів вивчення англійської мови / М. Брода // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2024. – № 1 (221), січ. – С. 117–121.

74. **Бугрій В. С.** Історична освіта і наука в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (1924–2019): монографія / В. С. Бугрій. – Суми : Цьома С. П., 2023. – 334, [1] с.

75. **Верітов О. І.** Дизайн та аналіз результатів експерименту з впровадження методичної системи формування підприємницької культури

/ О. І. Верітов // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, 2020. – Вип. 14 (43). – С. 44–65.

Наведено дизайн та надано аналіз результатів педагогічного експерименту з упровадження авторської концепції щодо організації освітнього процесу, спрямованого на формування підприємницької культури майбутніх бакалаврів фізичної культури і спорту. Актуальність дослідження обумовлена приділенням в нормативних документах, що регламентують освітній процес, недостатньої уваги формуванню підприємницької культури здобувачів вищої освіти як професійної якості. Дослідження проводилося на базі трьох закладів вищої освіти: Запорізького національного університету (експериментальний заклад), Класичного приватного університету (контрольний заклад) та Національного університету «Запорізька політехніка» (контрольний заклад).

76. **Вища** освіта України в умовах воєнного стану: виклики та шляхи подолання / Л. Оршанський, І. Нищак, Я. Матвісів, М. Юрків // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2024. – № 1 (221), січ. – С. 29–35.

77. **Вініченко А. А.** Формування соціокультурних цінностей молоді у процесі навчання в закладі вищої освіти / А. А. Вініченко // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, 2021. – Вип. 16 (45). – С. 23–38.

78. **Віцеспікерка** Олена Кондратюк відкрила парламентський урок до Дня Європи за участю 50 тисяч школярів і студентів: Українська молодь рекордно підтримує вступ до ЄС // Голос України. – Київ, 2024. – 11 трав. (№ 33 (85)). – С. 2.

79. **Вовк М.** Гостьова лекція "Художньо-образний світ Василя Сухомлинського" / М. Вовк // Освіта і суспільство: всеукраїнська газета / Національна академія педагогічних наук України. – Київ, 2024. – № 5 (74), травень. – С. 5.

У межах серії просвітницьких вебінарів «Цвіт української педагогіки: сучасне і минуле» 17 квітня 2024 року в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України відбулася онлайн гостьова лекція "Художньо-образний світ Василя Сухомлинського". Ініціатор заходу – відділ

змісту і технології педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

80. **Войденко А. І.** Формування екологічної свідомості студентів-хіміків при розв'язуванні гуманістично-орієнтованих задач / А. І. Войденко // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених "Родзинка – 2017". Природничо-математичні та комп'ютерні науки : зб. матеріалів ХІХ Всеукр. наук. конф. молодих учених : 27–28 квіт. 2017 р., Черкаси, Україна / М-во освіти і науки України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького ; [редкол.: О. В. Черевко (голова) та ін.]. – Черкаси, **2017**. – С. 153–155.

81. **Войтович І.** Формування професійної компетентності ІТ-фахівців у неперервній фаховій підготовці: нормативно-методичний аспект / І. Войтович, В. Пономаренко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 74–79.

82. **Волошина О.** Застосування самостійної роботи у процесі формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів при вивченні іноземної мови в аграрних закладах вищої освіти / О. Волошина // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 78–91.

83. **Гандзюк В.** Вербальні вияви агресії в соціальних мережах (на матеріалі анкетування здобувачів спеціальності "журналістика") / В. Гандзюк, Н. Кухар // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Філологія (мовознавство). – Вінниця, **2023**. – Вип. 37. – С. 111–120.

84. **Георгієв В. М.** Сучасні технології управління закладом освіти / В. М. Георгієв // Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : 03 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Ун-ту митної справи та фінансів ; [ред. група: Д. О. Бочаров та ін.]. – Дніпро, **2023**. – Т. 2. – С. 43–45.

85. **Горбунова О.** Зробили крок до реформи фінансування вищої освіти / О. Горбунова // Голос України. – Київ, **2024**. – 21 берез. (№ 56). – С. 1, 3.

Верховна Рада України у першому читанні 234 голосами «за» ухвалила урядову ініціативу про реформу фінансування вищої освіти – законопроект "Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам" (№ 10399). Уряд пропонує здійснити реформування на основі диверсифікації способів фінансового забезпечення навчання здобувачів, підвищення ефективності використання державних коштів в частині фінансування державного замовлення, адресності державної цільової підтримки, вдосконалення механізму формування та розподілу державного замовлення.

86. Григораш О. В. Ринок освітніх послуг в Україні: фінансовий аспект / О. В. Григораш // Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : 03 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Ун-ту митної справи та фінансів ; [ред. група: Д. О. Бочаров та ін.]. – Дніпро, **2023**. – Т. 1. – С. 59–61.

87. Григораш О.В. Діяльність вишів Дніпропетровщини в умовах воєнного стану / О.В. Григораш, В.В. Ченцов // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2024**. – № 6, берез. – С. 18–25.

88. Гришина Ю. Юлія Гришина: Завдяки розширенню прав органів студентського самоврядування наша молодь отримає більше можливостей для самореалізації / Ю. Гришина // Голос України. – Київ, **2024**. – 11 черв. (№ 54 (106)). – С. 5.

89. Гришко С. Роль екологічної освіти у реалізації концепції сталого розвитку / С. Гришко, О. Непша // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції "Шляхи збереження природних екосистем" : присвяч. 95-річчю Природного заповідника "Михайлівська цілина" (13 лип. 2023 р.) / [ред. рада: Д. В. Дубина та ін.]. – Суми, **2023**. – С. 52–56.

90. Гуманітарно-педагогічна освіта: здобутки, проблеми, перспективи : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (з міжнар. участю), 18 листоп. 2021 р., 14 квітня 2022 р. : [зб. тез доп.] / М-во освіти і науки України, Приват. установа "Заклад вищ. освіти "Міжнар. гуманіт.-пед. ін-т

"Бейт-Хана" ; [редкол.: М. Ц. Стамблер (голова) та ін.]. – Дніпро : Акцент, **2021**. – 288, [1] с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Деякі статті на івриті.

91. **Деревянчук О.** Розвиток технічних навичок здобувачів вищої освіти в процесі побудови прототипу системи сегментації зображень транспортних засобів / О. Деревянчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 105–111.

92. **Дімітров Д.** Запрацював проєкт PeaceEdu / Д. Дімітров // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 5 (74), трав. – С. 3.

У другій половині квітня у Фінляндії відбулися заходи в межах проєкту Erasmus+"Реформа навчальних програм для сприяння освіті заради миру в Україні, Грузії та Молдові/ PeaceEdu". Це була зустріч учасників консорціуму з України, Грузії і Молдови і навчальний візит до Інституту дослідження миру в Тампере та Інституту виховання миру (RKI) в Гельсінкі. Загальною метою проєкту PeaceEdu є сприяння сталим практикам миру в Україні, Грузії та Молдові шляхом зміцнення спроможності та спроможності вищих навчальних закладів у цих країнах інвестувати в розвиток міждисциплінарної освіти миру та вивчення миру. Це буде досягнуто не лише шляхом підтримки розробки відповідної навчальної програми та проведення пілотних курсів, але й шляхом створення міжрегіональної мережі навчання, а також посилення діалогу з передовим досвідом інших європейських країн. Через підвищення потенціалу вищих навчальних закладів-бенефіціарів проєкт спрямований на вирішення проблем миру та безпеки в країнах Східного партнерства (UA, GE, MD).

93. **До 90 тисяч** вступників // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 1–16 трав. (№ 18/19). – С. 16.

У Міністерстві освіти та науки розраховують, що на вступні іспити в магістратуру та аспірантуру цього року зареєструється від 80 до 90 тисяч вступників.

94. **Дослідження** принципів використання мультимедійних засобів навчання у різних освітніх середовищах / М. О. Огірко, М. П. Горський, І. В. Солтис, О. В. Дуболазов, О. Г. Ушенко, В. В. Морфлюк-Щур, Л. С. Слоцька, О. П. Шостачук // Технологія і техніка друкарства. – Київ, **2023**. – Вип. 2 (80). – С. 86–91.

95. **Доценко С.** Оптимізація освітнього процесу закладів вищої освіти України засобами штучного інтелекту / С. Доценко, Т. Собченко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 7–12.

96. **Дроздова І. П.** Саморозвиток особистості формування готовності студентів-нефілологів до майбутньої професійної діяльності / І. П. Дроздова, Н. І. Моїсеєва // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 29–37.

97. **Естетична** компетентність майбутніх педагогів як об'єкт науково-методичного аналізу / С. Калаур, Н. Лупак, Г. Генсерук, Л. Бобик, А. Баньковський, Т. Солонинка // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 86–91.

98. **Загнітко А.** У слові тім – душевний трем (за мотивами ІХ відкритого міжрегіонального творчого конкурсу учнівської і студентської молоді "Слово у душі – душа у слові" / А. Загнітко, Н. Урсані // Слово Просвіти. – Київ, **2024**. – 20–26 черв. (№ 24). – С. 3.

Укотре реалізовано спільну ініціативу з Донецьким національним університетом імені Василя Стуса – Відкритий міжрегіональний творчий конкурс учнівської і студентської молоді "Слово у душі – душа у слові". Це не тільки конкурс, який презентує рівень володіння засобами рідної мови. Це можливість сказати всім про те, що хвилює, тобто розкрити власну душу засобами слова. Цьогоріч у конкурсі взяли участь 34 здобувачі освіти нашої області й довели, що Донеччина плаче рідне слово.

99. **Загура Ф.** Професійний розвиток викладачів фізичного виховання багатогалузевих закладів вищої освіти : монографія / Федір Загура ; М-во освіти і науки України, Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. Івана Боберського. – Львів : Паляниця В.А., **2023**. – : іл., табл. – Бібліогр.: с. 253-337.

100. **Здоров'я** учнівської та студентської молоді: безпекові та психолого-педагогічні аспекти = Health of pupil and student young: security and psychological and pedagogical aspects : колективна монографія / М-во освіти і науки України, Ун-т Григорія Сковороди в Переяславі ; за заг. ред. Н. І. Коцур. Вип. 6. [Н. І. Коцур, Л. П. Товкун, К. С. Варивода та ін. ; упоряд. Л. П. Товкун]. – Переяслав : Домбровська Я.М., **2024**. – 313, [1] с.

101. **Зубань С.** Проблеми розвитку сучасних університетських комплексів з дослідними підрозділами / С. Зубань, Г. Ковальська // Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-тех. зб. – Київ, **2023**. – Вип. № 67. – С. 18–28.

102. **Карамушка Л. М.** Тренінг розвитку продуктивних копінг-стратегій в контексті забезпечення психологічного здоров'я та благополуччя освітнього персоналу в умовах війни / Л. М. Карамушка // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2024**. – № 1 (31). – С. 23–39.

103. **Кирикилиця В. В.** Словникова технологія навчання як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів немовних спеціальностей : монографія / В. В. Кирикилиця ; М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Мажула Ю.М., **2023**. – 194, [2] с. : іл., табл. – Бібліогр.: с. 166-182.

104. **Козак О.** Діалогізація освітнього простору як засіб психологічної адаптації студентів до навчання в умовах війни / О. Козак // Збірник тез III Міжнародної наукової конференції "Воєнні конфлікти та техногенні катастрофи: історичні та психологічні наслідки" : 21–22 квіт. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Тернопіл. обл. військ. Адміністрація ; Зах. наук. центр НАН України ; [упоряд.: А. А. Криськов, Н. В. Габрусєва]. – Тернопіль, **2023**. – С. 14–16.

105. **Колодійчук Л.** До питання проектування основних видів занять технічної дисципліни / Л. Колодійчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 136–139.

106. **Кононець М. О.** Основні загрози психологічній безпеці особистості при дистанційному навчанні студентів у воєнний час / М. О. Кононець // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2024**. – № 1 (31). – С. 40–49.

107. **Кравченко В.** Психолого-педагогічний інструментарій оптимізації психофізіологічного стану студентів з особливими освітніми потребами / В. Кравченко // Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 3–

4 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Західноукр. нац. ун-т, Католицький ун-т у Ружомберку (Словаччина) [та ін.]. – Тернопіль, **2023**. – С. 148–150.

108. **Креденцер О. В.** Тренінг розвитку професійної самоєфективності персоналу освітніх організацій в контексті забезпечення їхнього психологічного здоров'я та благополуччя в умовах війни / О. В. Креденцер // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2024**. – № 1 (31). – С. 50–59.

109. **Крижановська А.** Психологічні бар'єри професійного зростання викладача закладу вищої освіти / А. Крижановська // Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 3–4 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Західноукр. нац. ун-т, Католицький ун-т у Ружомберку (Словаччина) [та ін.]. – Тернопіль, **2023**. – С. 170–171.

110. **Кузнєцова А.** Обґрунтування взаємовпливу освіти та економічної нерівності / А. Кузнєцова, А. І. Путицький // III Міжнародна науково-практична конференція "Трансформація національної, закордонної моделей економічного розвитку та законодавства в умовах воєнного стану": 28–30 черв. 2023 р., м. Луцьк, Україна: зб. тез / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки [та ін.; ред. К. В. Павлов]. – Луцьк, **2023**. – С. 30–34.

111. **Левченко О. В.** Проблеми впровадження ВІМ технологій в освітній процес / О. В. Левченко, А. В. Михайленко // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: наук.-тех. зб. – Київ, **2024**. – Вип. № 68. – С. 22–37.

112. **Лєвіт Д.** Розвиток soft skills у контексті сталого розвитку освіти / Д. Лєвіт, Т. Євтухова // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 1. – С. 57–62.

113. **Максимюк С.** Порівняльний аналіз підготовки майбутніх учителів географії в університетах України та Польщі / С. Максимюк, І. Мандрик // Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 3–5 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки

України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Геогр. ф-т, Каф. екон. та соц. Географії ; [за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка]. – Луцьк, **2023**. – С. 42–44.

114. **Малик В.** Виховання у закладі вищої освіти / В. Малик // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 162–168.

Матеріали статті присвячені удосконаленню освітнього процесу підготовки архітекторів. Розглянута проблематика впровадження BIM технологій до навчального курсу бакалаврів та магістрів з розробки та впровадження механізмів, методів та засобів забезпечення якості професійної підготовки будівельних та архітектурних кадрів. Виявлені фактори впливу, тенденції та варіанти впровадження концепції BIM в навчальний процес.

115. **Малик В.** Форми виховання в університеті / В. Малик // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 163–169.

116. **Мальцева К. С.** Як писати курсові та кваліфікаційні роботи : навч.-метод. посібник / Катерина Мальцева, Олена Пугачова, Вікторія Бондар ; Нац. ун-т "Кієво-Могилян. акад", [Каф. соціології]. – Київ : НаУКМА, **2023**. – 171, [1] с.

117. **Мартиненко О.** Домашні завдання з математичного аналізу як засіб розвитку критичного мислення студентів / О. Мартиненко, Я. Чкана // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 45–52.

118. **Мацко-Демиденко І.** Формування професійної ідентичності студентської молоді / І. Мацко-Демиденко // Ідентичність часів війни: трансформації та практики визнання / [В. Бурлачук та ін. ; за ред. Н. Костенко] ; НАН України, Ін-т соціології. – Київ, **2023**. – С. 191–217.

119. **Мельник А. І.** Проблеми використання елементів дистанційного навчання в умовах воєнного стану / А.І. Мельник // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 64–75.

120. **Низова А. С.** Стресостійкість сучасних українських студентів-психологів як психологічна проблема / А. С. Низова // Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : 03 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України,

Ун-т митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Ун-ту митної справи та фінансів ; [ред. група: Д. О. Бочаров та ін.]. – Дніпро, **2023**. – Т. 2. – С. 245–247.

121. **Нікітченко Л.** Науковий гурток як засіб формування дослідницьких умінь майбутніх учителів біології / Л. Нікітченко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 53–59.

122. **Новицька Л.** Математична підготовка майбутніх бакалаврів із комп'ютерних наук в аграрному університеті / Л. Новицька // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 113–121.

123. **Опірський І.** Сучасні можливості використання технології блокчейн у системі освіти / І. Опірський, В. Балацька, В. Побережник // Безпека інформації. – Київ, **2023**. – Т. 29, вип. 3. – С. 138–146.

124. **Оптимізація** процесу фізичного виховання у ЗВО через впровадження фізкультурно-спортивної реабілітації / Ю. Петренко, В. Колоколов, В. Жогло, О. Хмелюк, А. Єфременко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 60–65.

125. **Павельчук О.** Вдосконалення українського законодавства в системі освіти: закордонний досвід / О. Павельчук // VII Міжнародна науково-практична конференція "Проблеми раціонального використання соціально-економічного, еколого-енергетичного потенціалу України та її регіонів в умовах воєнного стану": (01 черв. 2023 р., м. Івано-Франківськ–Луцьк, Україна) : зб. тез / ГО "Ін-т економічних та еколого-енергетичних досліджень" [та ін. ; ред. К. В. Павлов]. – Івано-Франківськ ; Луцьк, **2023**. – С. 43–46.

126. **Палько Т. В.** Готовність викладачів закладів післядипломної педагогічної освіти до розвитку рефлексії вчителів / Т. В. Палько, Б. А. Якимчук // Вісник післядипломної освіти. Соціальні та поведінкові науки : збір. наук. пр. – Київ, **2021**. – Вип. 16 (45). – С. 59–80.

127. **Панухник О.** Формування інформаційно-комунікативних компетенцій як результат навчання та досліджень: потреба повернення студентства до читання книг і відвідування бібліотеки / О. Панухник // Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем

у глобальному, регіональному та локальному вимірах" / Тернопіл. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя [та ін. ; за заг. ред. О. В. Панухник]. – Тернопіль, **2023**. – С. 26–29.

128. **Пандазі А.** Проектне навчання як засіб формування компетентностей майбутніх менеджерів / А. Пандазі, Т. Станжур // Український педагогічний журнал. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 88–95.

129. **Паска Т.** Сучасні освітні технології як засіб етнічної соціалізації студентів у процесі реалізації міжнародного проекту "Освіта і культурна спадщина" / Т. Паска // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 53–58.

130. **Педагогічні** умови підготовки майбутніх магістрів початкової освіти до науково-дослідницької роботи / О. Шквир, Г. Дудчак, Б. Крищук, О. Поляновська, Н. Сівак // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 18–23.

131. **Петрик Р.** Психосоматичне здоров'я як психофізіологічний критерій оцінки адаптаційних можливостей студентів закладів вищої освіти / Р. Петрик // Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 3–4 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Західноукр. нац. ун-т, Католицький ун-т у Ружомберку (Словаччина) [та ін.]. – Тернопіль, **2023**. – С. 152–154.

132. **Поліщук Л.О.** Академічна культура закладів вищої освіти України / Л. О. Поліщук, К. А. Гайдукевич // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 28–35.

133. **Провотар Н.** Містоформуюча роль університетів: вплив на соціально-економічний та просторовий розвиток міст / Н. Провотар, Х. Щурик // Економічна та соціальна географія. – Київ, **2023**. – Вип. 90. – С. 34–46.

134. **Проектування** електронних навчальних курсів на основі типового moodle-курсу університету / І. С. Мінтій, С. В. Шокалюк, С. Г. Литвинова, О. П. Пінчук // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. : зб. наук. пр. – Київ, **2020**. – Вип. 14 (43). – С. 66–84.

135. **Потапова А.** Види дистанційних занять у практиці викладання освітніх компонентів у закладах вищої освіти / А. Потапова // Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 3–5 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Геогр. ф-т, Каф. екон. та соц. географії ; [за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка]. – Луцьк, **2023**. – С. 49–51.

136. **Ревтюк Є. А.** Дослідження процесів управління етичною політикою на прикладі українських університетів / Є. А. Ревтюк // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. пр. – Одеса, **2021**. – № 2 (77). – С. 82–96.

137. **Романенко О.** Природничо-наукова складова у підготовці фахівців з реабілітації в закладах вищої освіти / О. Романенко, О. Гурняк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 64–72.

138. **Романова А.** Право на освіту: особливості реалізації під час війни в Україні / А. Романова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2023**. – Vol. 10, № 1 (37). – С. 113–117.

139. **Сакалюк О. В.** Основні підходи до розвитку кадрового потенціалу закладу вищої освіти / О. В. Сакалюк // Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : 03 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Ун-ту митної справи та фінансів ; [ред. група: Д. О. Бочаров, Д. В. Приймаченко, В. В. Ченцов та ін.]. – Дніпро, **2023**. – Т. 2. – С. 154–156.

140. **Свиридюк В. П.** Професійний портрет сучасного викладача німецької мови і культури / В. П. Свиридюк // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 26–34.

141. **Сергеєва Л. М.** Розвиток сфери освітніх послуг в Україні / Л. М. Сергеєва // Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. : зб. наук. пр. – Київ, **2021**. – Вип. 16 (45). – С. 157–172.

142. **Сидоренко В. В.** Діяльність школи педагогічного коучингу в умовах управління децентралізацією освіти в Україні / В. В. Сидоренко

// Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки. – Київ, 2021. – Вип. 16 (45). – С. 173–193.

У Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти ДЗВО "УМО" НАПН України вперше розроблено, експериментально перевірено і впроваджено в систему підготовки педагогів професійної освіти Школу педагогічного коучингу як інноваційну компетентнісно орієнтовану модель підвищення кваліфікації в контексті розвитку психолого-педагогічної, навчальної, цифрової, конфліктологічної, коучингової тощо компетентностей фахівців. В умовах управління децентралізацією освіти в Україні основна функція Школи педагогічного коучингу полягає в наданні адресної допомоги як окремому педагогу, так і педагогічному колективу, пропагуванні кращих освітніх практик із метою вирішення існуючих професійних проблем, стимулюванні та підтримці творчих потенційних можливостей сучасного фахівця, формуванні настанов на його безперервний саморозвиток та самореалізацію.

143. **Синекоп О.** Хмарини слів у навчанні майбутніх ІТ фахівців англійської мови професійного спрямування: аудіювання, говоріння, читання, письмо / О. Синекоп // Освіта. Інноватика. Практика : наук. журн. – Суми, 2024. – Т. 12, № 1. – С. 69–74.

144. **Ставлення** студентів до вивчення іноземних мов під час війни в Україні / А. Б. Барань, Є. Б. Барань, І. І. Густі, І. Г. Лехнер, М. Ю. Фабіян // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, 2022. – Вип. 37. – С. 59–66.

145. **Стецкевич В.** Професори в столітній історії Alma mater / [В. Стецкевич, П. Федоренко]. – Вид. 2-ге випр., допов. й перероб. – Прага ; Кривий Ріг ; Оттава : Чернявський Д. О., 2023. – 393, [1] с.

До 100-ліття Криворізького національного ун-ту.

146. **Сухомлинська О.** Грунтовно і проблемно / О. Сухомлинська // Освіта і суспільство. – Київ, 2024. – № 5 (74), трав. – С. 24. – Рец. на кн.: Громадська думка і горизонти освіти / М. Слюсаревський. – Київ : Талком, 2024. – 352 с.

Книга є першою як в Україні, так і за рубежем монографічною працею, яку спеціально присвячено проблемі громадської думки щодо стану освіти та шляхів її розвитку. Висвітлення цієї проблеми здійснюється за даними унікального моніторингу, що від початку 2000-х років проводиться під керівництвом автора Інститутом соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України. Водночас значну увагу приділено феноменові громадської думки як такому, розкриттю його сутності й тим дискусіям, котрі точаться навколо нього вже не одне десятиріччя. З критичного аналізу змісту цих дискусій і розпочинається книга. Адресується науковцям, напрями досліджень яких пов'язані з проблемами громадської думки та розвитку освіти, працівникам сфери освіти, а також усім, кого можуть зацікавити ці проблеми.

147. **Теоретичні** та методичні засади реалізації процесу реінжинірингу у вищій освіті України в період воєнного часу / К. Павлов, Б. Освіцінський, Д. Ховхалюк, В. Спас // IV Міжнародна науково-практична конференція "Проблеми раціонального використання соціально-економічного, еколого-енергетичного потенціалу України та її регіонів в умовах воєнного стану" : (01 груд. 2022 р., м. Луцьк, Україна) : зб. тез / ГО "Ін-т економічних та еколого-енергетичних досліджень" [та ін. ; ред.: К. В. Павлов]. – Луцьк, **2022**. – С. 11–17.

148. **Ткачук Н.** Підготовка майбутніх учителів географії в середовищі навчально-наукової лабораторії ЗВО / Н. Ткачук // Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Луцьк, 3–5 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Геогр. ф-т, Каф. екон. та соц. географії ; [за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка]. – Луцьк, **2023**. – С. 46–49.

149. **Товканець О.** Розвиток лідерських якостей педагога в освітньому процесі закладу вищої освіти / О. Товканець, Г. Сасин // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 13–17.

150. **Трубачева С.** Особливості проектування освітнього середовища в умовах цифровізації суспільства під час воєнного стану в Україні

/ С. Трубачева, О. Мушка, П. Замаскіна // Український педагогічний журнал. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 46–52.

151. **Трухан О.** Іншомовна освіта в контексті засад державної політики щодо розвитку англійської мови у сфері вищої освіти / О. Трухан, Ю. Ловчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 157–162.

152. **Тунік-Фриз В.** Університети скоротять удвічі, а студенти конкуруватимуть за гроші / В. Тунік-Фриз // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 17–31 трав. (№ 20/22). – С. 10–12.

Нові "ринкові правила" для вищої освіти.

153. **Українська** делегація бере участь у роботі Конференції Міністрів Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) у м. Тиран // Голос України. – Київ, **2024**. – 31 трав. (№ 47 (99)). – С. 1.

154. **Фурсенко О.** Математичні моделі бойових дій як засіб вдосконалення професійної орієнтованості викладання математичних дисциплін у ВВНЗ / О. Фурсенко, Н. Черновол, Г. Бобрицька // Фізико-математична освіта. – Суми, **2024**. – Т. 39, № 1. – С. 64–69.

155. **Ходьков А.** Ректори – творці і навчителі. Київське зібрання Міжнародної асоціації ректорів педагогічних університетів Європи обговорювало важливість Болонської системи / А. Ходьков // Україна молода. – Київ, **2024**. – 29 трав. (№ 21/22). – С. 9.

У контексті екзистенційної боротьби за виживання нації вчитель відіграє вагомую роль вісника демократичних цінностей. Про це йшлося у Києві на засіданні Міжнародної асоціації ректорів педагогічних університетів Європи в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова. «Для перемоги потрібні зброя, військовий вишкіл тих, хто перебуває на передовій, та підтримка міжнародної спільноти. Однак перемагає не тільки зброя, перемагає передусім людина, озброєна міцним духом, «запліднена» всіма людськими чеснотами. Підготовка такої людини є надзавданням цивілізації, – сказав ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова Віктор Андрущенко.

156. **Целованський Т.Р.** Впровадження Digital Game-based learning методів для розвитку професійних навичок у здобувачів освіти

/ Т.Р. Целованський // Наукові записки Державного університету телекомунікацій. – Київ, **2023**. – № 2 (4). – С. 124–131.

157. **Цюра С.** Структура змісту соціально-реабілітаційної компетентності здобувачів вищої педагогічної освіти в контексті умов і наслідків війни / С. Цюра // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 98–103.

158. **Червякова Т. І.** Напрями використання технологій генеративного штучного інтелекту в організації навчального процесу в закладах вищої освіти / Т. І. Червякова // Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд: матеріали міжнар. наук.-практ. конф.: 03 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Ун-ту митної справи та фінансів; [ред. група: Д. О. Бочаров, Д. В. Приймаченко, В. В. Ченцов та ін.]. – Дніпро, **2023**. – Т. 3. – С. 306–308.

159. **Чернета С. Ю.** Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх фахівців із соціальної роботи до надання соціальних послуг: монографія / Чернета Світлана Юріївна. – Луцьк: Мажула Ю. М., **2022**. – 364, [1] с.: табл.

160. **Шеремета Ю.** Українські студенти-кібернетики здобули срібло на міжнародних змаганнях із програмування ICPC / Ю. Шеремета // Освіта і суспільство. – Київ, **2024**. – № 5 (74), трав. – С. 2.

Команда студентів-кібернетиків Київського національного університету імені Тараса Шевченка посіла друге місце у фіналі міжнародного чемпіонату з програмування "The 2023 ICPC World Finals Luxor", який тривав у Єгипті з 14 до 19 квітня. Також студенти Костянтин Луценко, Костянтин Савчук і Владислав Заводник посіли третє місце у челенджі від Huawei та отримали приз за найшвидше розв'язання задачі. Про змагання: International Collegiate Programming Contest (ICPC) – змагання з алгоритмічного програмування для студентів започатковані 1970 року. За перемогу змагаються університетські команди з трьох студентів STEM-спеціальностей. Кожній команді дають комп'ютер, щонайменше десять задач і п'ять годин на їхнє розв'язання. Оптимізація розкладу руху метро, модулювання керуванням повітряним рухом,

оцінювання запасів нафти: учасники мають прочитати завдання, чітко визначити проблему й розробити алгоритми її розв'язання.

161. **Шпота Ю. О.** Соціальна тривожність як чинник успішності у навчанні студентів / Ю. О. Шпота // Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : 03 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів, Рада молодих вчених Ун-ту митної справи та фінансів ; [ред. група: Д. О. Бочаров, Д. В. Приймаченко, В. В. Ченцов та ін.]. – Дніпро, **2023**. – Т. 2. – С. 265–266.

162. **Яцура К. Г.** Основні етапи та тенденції формування відкритої освіти в Україні / К. Г. Яцура // Сучасне суспільство : збір. наук. пр. – Харків, **2020**. – Вип. 1 (20). – С. 197–206.

Виокремлено ключові етапи та характерні особливості відкритої освіти. Простежено перспективи впровадження засад відкритої освіти в український освітній простір. Аргументовано, що становлення системи відкритої освіти пов'язано із впровадженням технологій та практик електронної освіти. Розглянуто, що розвиток відкритої освіти залежить від новітніх комп'ютерних і комунікаційних технологій.

163. **Ящук І.** Студентське самоврядування як засіб формування у здобувачів освіти проактивної життєвої позиції й усвідомленої громадянської відповідальності / І. Ящук, Н. Казакова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 7–12.

164. **Danilina S.** ZNO Exam Preparation Course: Implications of Needs Analysis for Instructional Design / S. Danilina // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2023**. – Вип. 38. – С. 140–152.

Курс підготовки до іспиту ЗНО: наслідки аналізу потреб для дизайну навчання.

165. **Kubai M.** Formation and development of students' information and communication competence in the process of learning a foreign lan / M. Kubai // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 168–177.

Формування та розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності студентів у процесі вивчення іноземної мови. Уточнено поняття “система

дистанційного навчання”. Багато сказано на користь дистанційної освіти, і, мабуть, не менше про недоліки подібної форми навчання. Визначені основні переваги дистанційного навчання: воно має можливість гнучкого доступу до навчальних матеріалів у будь-який час і з будь-якого місця, орієнтація на технології навчання у співпраці, охоплює сукупність сучасних технологій, які забезпечують доставку інформації в інтерактивному режимі за допомогою використання інформаційно-комунікаційних засобів від викладачів або спікерів до тих, хто навчається, обмін файлами різних форматів.

166. **Kuznetsova M. A.** The essence of higher education as a public good in the context of the knowledge economy formation / M. A. Kuznetsova, O. E. Rubel, A. Aghayev // Економічні інновації. – Одеса, **2023**. – Т. 25, № 3 (88). – С. 148–158.

Метою дослідження є теоретичний аналіз сутності вищої освіти як суспільного блага в якості одного з елементів прояву процесу становлення економіки знань.

167. **Lange A.** Wie man eine gute Präsentation halt / A. Lange, K. Dalljo // Germanistik in der Ukraine : wissenschaftliche zeitschrift / Ukrainischer Hochschulgermanistenverband, Nationale Linguistische Universität Kyjiw ; chefredakteurin Olga Valigura. – Kyjiw, **2022**. – J. 17. – С. 26–31.

Багато студентів та викладачів не володіють достатньою компетентністю у створенні якісних презентацій в PowerPoint або Canva, не зважаючи на важливість цього виду роботи у навчанні. У статті наведено кілька прикладів того, як створювати ефективну презентацію і на що слід звертати увагу. Акцент робиться, насамперед, на плануванні презентації та структуруванні її змісту. Представлено основний принцип "keep it simple" ("не ускладнювати") та аргументи щодо правильного використання візуальної наочності та анімації. Стаття призначена для студентів та викладачів і має на меті ознайомлення особливостями цих навчальних засобів та узагальнення досвіду їх створення.

168. **Lemeshchenko-Lahoda V.** Hauptmerkmale des lehrens wissenschaftlichen schreibens fur studierende technischer fachgebiete / V. Lemeshchenko-Lahoda, I. Kryvonos, O. Suprun // Germanistik in der Ukraine : wissenschaftliche zeitschrift / Ukrainischer Hochschulgermanistenverband, Nationale

Linguistische Universitat Kyjiw ; chefredakteurin Olga Valigura. – Kyjiw, 2022. – J. 17. – С. 31–44.

Основні особливості викладання наукового письма для студентів технічних спеціальностей. Висвітлено специфіку навчання наукового академічного письма студентів технічних спеціальностей в українських університетах. Метою статті є огляд основних завдань навчання наукового письма, які поетапно реалізуються з урахуванням психологопедагогічних особливостей вивчення іноземної мови студентами технічних спеціальностей. Розглянуто зміст практичної роботи на занятті з основ наукового письма, зокрема, правила побудови тексту, деякі стилістичні рекомендації та лексико-граматичні особливості наукової мови, а також визначення вживаних термінів. У висновках зазначено, що оволодіння специфікою наукового письма тісно взаємодіє з розглядом тем професійного спрямування, що сприяє вихованню майбутнього фахівця.

169. **Pallay K.** Research on the academic achievement of transcarpathian mobile students / K. Pallay // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, 2022. – Вип. 37. – С. 76–85.

Аналіз навчальної успішності закарпатських студентів – учасників програм мобільності.

170. **Riznyk V.** Development of critical thinking of future specialists in economics in the context of digitalization / V. Riznyk // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, 2024. – Т. 12, № 1. – С. 63–68.

Розвиток критичного мислення майбутніх фахівців з економіки в умовах цифровізації.

171. **Vasko R. V.** European transformation of higher education in Ukraine – an opinion translated into action: the case for Computational Linguistics at Kyiv National Linguistic University / R. V. Vasko, O. V. Vakhovska // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Філологія. – Київ, 2023. – Т. 26, № 1. – С. 19–37.

Європейська трансформація вищої освіти в Україні – думка втілена в дію: кейс для комп'ютерної лінгвістики Київського національного лінгвістичного університету. Показано, як у Київському національному лінгвістичному університеті створюється нова освітня цінність відповідно до стратегічної

настанови гармонізації українського та європейського освітніх просторів, що її на державному рівні надано закладам вищої освіти України в контексті великої трансформації національної освіти.

172. **Views** on professional development issues from the perspective of ESL teachers / Y. Kryukova, O. Chugai, N. Yamshynska, L. Svyrydova // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 36–44.

Погляд на проблеми професійного розвитку з позиції викладачів англійської мови.

Освіта за кордоном

173. **Використання** засобів інформаційно-комунікаційних технологій у процесі організації комунікації з іноземними студентами / Д. Ротар, О. Бліндер, А. Гуменна, С. Дейнека, І. Олійник // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Історичні та філологічні науки.: спільний українсько-румунський наук. журн. – Чернівці ; Сучава, **2023**. – № 1 (35). – С. 83–88.

174. **Вихрущ А. В.** Знання як цінність у системі методів навчання (на прикладі дидактичної думки Польщі). / А. В. Вихрущ, Н. А. Данік, О. М. Христенко // Медична освіта : наук.-практ. журн. – Тернопіль, **2023**. – № 3 (101). – С. 5–14.

175. **Гиса О.А.** Ягеллонська традиція в Польщі та її проєкція в структурі Познанського університету (1922–2023 роки) / О.А. Гиса // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 176–180.

176. **Гринь О.** Екологічна підготовка майбутніх педагогів у США / О. Гринь // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2023**. – Вип. 2 (53). – С. 44–47.

177. **Губарець В.** Університетська освіта: сучасний переклад і редакторський супровід відтворених текстів / В. Губарець // Вища школа. – Київ, **2022**. – № 10/12 (220). – С. 48–57.

178. **Гуменюк В.** Методичні засади засвоєння теоретичних і практичних знань, умінь і навичок з дисципліни "Домедична допомога в екстремальних

ситуаціях" для студентів медичних спеціальностей / В. Гуменюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2023**. – № 11/12 (219/220), лист.–груд. – С. 24–28.

179. **Данік Н. А.** Методи навчання в дидактичній думці Польщі (1900–1939) / Н.А. Данік // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 3. – С. 106–115.

180. **Дмитрук Б. П.** Вірусно-економічні проблеми освіти в контексті світових трансформацій / Б. П. Дмитрук, І. Б. Чудаєва // Соціальна економіка. – Харків, **2022**. – Вип. 63. – С. 31–40.

181. **Дяченко А.** Особливості розвитку закладів художньо-промислової освіти в країнах Центральної Європи / А. Дяченко // Народознавчі зошити. – Львів ; Київ, **2023**. – № 2 (170), берез.–квіт. – С. 367–371

182. **Заячук Ю. Д.** Система забезпечення якості вищої освіти: досвід Фінляндії / Ю. Д. Заячук, М. Дзямко // Education and pedagogical sciences. – Полтава, **2023**. – № 3 (184). – С. 75–84.

183. **Кістерський Л. Л.** Освітні виклики європейського ринку / Л. Л. Кістерський // Економіка України. – Київ, **2024**. – № 2 (747). – С. 62–82.

184. **Кулик О.** Цифровізація освіти: досвід Франції / О. Кулик // Professional education: methodology, theory and technologies : the collection of scientific papers / Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University. – Pereiaslav, **2023**. – Vol. 17. – С. 108–128.

185. **Мартинюк А.** Система вищої освіти в Саудівській Аравії та Україні: порівняльний аналіз / А. Мартинюк, Н. Онищенко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2023**. – № 9 (217), верес. – С. 47–52.

186. **Реблян А.** Дослідницька спрямованість практики студентів у німецьких університетах / А. Реблян, Б. Шулла // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2023**. – Вип. 2 (53). – С. 122–125.

187. **Світовий** досвід з підготовки фахівців із біобезпеки / М. А. Андрейчин, М. В. Величко, Л. П. Мельник, Ю. М. Андрейчин // Медична освіта. – Тернопіль, **2023**. – № 3 (101). – С. 15–25.

188. **Снітовська О.** Документальні джерела українських студій про розвиток зарубіжної вищої освіти (середина 90-х рр. ХХ – початок ХХІ ст.) / О. Снітовська // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2023**. – № 11/12 (219/220), лист.– груд. – С. 71–75.

189. **Шеремета К.** Тематичні групи англомовних термінів фахової мови вищої освіти США / К. Шеремета // Advanced Linguistics / М-во освіти і науки України ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. І. Сікорського", Ф-т лінгвістики. – Київ, **2021**. – № 8. – С. 106–112.

190. **Шестакова С.** Академічна доброчесність: практика дотримання у зарубіжних країнах / С. Шестакова, О. Сухомлинова, О. Задоріна // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2023**. – № 9 (217), верес. – С. 87–91.

191. **Andriichuk N.** Higher Technical Education System in Germany / N. Andriichuk, A. Dynovych // Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian national university. Social and Human Sciences. Pedagogy. : scientific edition. – Ivano-Frankivsk, **2022**. – Vol. 9, № 1. – С. 112–122.

Система вищої технічної освіти Німеччини.

192. **Avetisyan M. B.** Comparative analysis of systems of higher education management in Denmark and Sweden / M. B. Avetisyan // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 3. – С. 134–139.

Порівняльний аналіз управління системи вищої освіти Данії і Швеції.

193. **Nickl M. M.** 20 rhetorische thesen zur europaischen paideia-aktualisierung / M. M. Nickl // Germanistik in der Ukraine : wissenschaftliche zeitschrift / Ukrainischer Hochschulgermanistenverband, Nationale Linguistische Universitat Kyjiw. – Kyjiw, **2022**. – J. 17. – С. 53–70.

20 риторичних тез щодо оновлення освітнього і виховного процесу в Європі (європейська Пайдейя). Якщо залишити осторонь суто політичну типологію, то для Європи характерним є зв'язок з традиційною сучасною риторикою, яка спирається на антитоталітарне підґрунтя та інші індоєвропейські традиції. Основна функція належить когнітивно-комунікативній мовленнєвій діяльності hoto loquens та способам її реалізації. Інтегровані у систематичну риторіку, вони можуть бути зведені до п'яти основних (Nickl 2010;11). Особисті форми

пізнання є невід'ємними. Через орієнтованість на індивідуальність, спрямованість проти радикального егалітаризму та колективізму, найдеїя – освітній ідеал – виокремлюється як староевропейська рамкова категорія з функцією надбудови. Справедливий європатріотизм утверджується, а мультикультуралізм, позбавлений будь-якої концепції, заперечується

194. **Zohrabyan E.** Basic problems of education in Armenia in the soviet post-soviet period / E. Zohrabyan, A. Ashikyan, E. Minasyan // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2023**. – Вип. 3. – С. 127–134.

Основні проблеми освіти у Вірменії в радянський і пострадянський період.

Вища освіта за галузями

Вища військова освіта

195. **Гаврищук М.** Педагогічні умови формування soft skills у майбутніх офіцерів Національної гвардії України в процесі професійної підготовки / М. Гаврищук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 2 (222), лют. – С. 147–152.

196. **Коновалов Д.** Статистичний аналіз та обґрунтування результатів педагогічного експерименту щодо формування фізичної готовності майбутніх офіцерів Сухопутних військ до професійної діяльності / Д. Коновалов // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 121–131.

197. **Логвіненко Н. М.** Вивчення історіософії творів Тараса Шевченка у військовому ЗВО / Н. М. Логвіненко // Шевченкознавчі студії. – Київ, **2023**. – Вип. 26. – С. 169–181.

198. **Медвідь Ю.** Взаємозв'язок необхідних компетентностей з готовністю майбутнього офіцера Національної гвардії України до виконання завдань / Ю. Медвідь, А. Ніконенко, В. Дем'янишин // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 112–117.

199. **Оржешко Д. В.** Мілітарне самоприйняття курсантів військових закладів: теоретична парадигма / Д. В. Оржешко // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2024**. – № 1 (31). – С. 60–68.

200. **Shevchuk O.** The features of the Nato Joint Advanced Distributed Learning (JADL) distance learning platform for advanced training of military personnel and border guard specialists / O. Shevchuk // Освіта. Інноватика. Практика : наук. журн. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 1. – С. 75–80.

Особливості платформи дистанційного навчання NATO Joint Advanced Distributed Learning (JADL) для підвищення кваліфікації військовослужбовців та фахівців прикордонної служби.

Вища медична освіта

201. **Актуальні** методи викладання при дистанційному навчанні іноземним студентам-медикам / І. О. Чорна, Р. А. Ярошенко, А. Б. Зубаха, І. А. Шумейко, В. С. Драбовський // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2024**. – Т. 24, вип. 1 (85). – С. 204–208.

202. **Артюшенко А.** Використання можливостей змішаного навчання для організації самоосвітньої діяльності студентів медичних спеціальностей / А. Артюшенко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 59–64.

Розглянуто окремі аспекти змішаного навчання. Виявлено, що змішане навчання, яке набуло особливої актуальності саме у 20-х роках ХХІ століття, може забезпечити найкращі умови для здійснення самоосвітньої діяльності студентами, зокрема медичних спеціальностей. Змішане навчання будується на поєднанні та інтеграції цифрових технологій і навчання в аудиторії. Воно має низку переваг і особливостей щодо самоосвітньої діяльності студентів, на що автор звертає окрему увагу: досвід самостійного пошуку інформації та її використання; можливість поглибленого навчання; підвищення зацікавленості студентів; можливості самоконтролю; командне навчання та викладання; роль викладача як інструктора, коуча, фасилітатора; індивідуальні плани

професійного розвитку; можливості для взаємодії та співпраці; змістовний професійний розвиток.

203. **Бичко М.** Дослідження доцільності та ефективності використання навчальних відеоматеріалів у освітньому процесі майбутніх лікарів / М. Бичко // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 2. – С. 12–18.

204. **Гарвасюк О.** Роль студентоорієнтованого навчання у підготовці майбутніх фахівців-фармацевтів у вищій школі / О. Гарвасюк, Ю. Кропельницька // Український педагогічний журнал. – К., **2023**. – № 4. – С. 74–80.

205. **Козар Ю.** Питання екологічної освіти у медичному закладі вищої освіти / Ю. Козар // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції "Шляхи збереження природних екосистем" : присвяч. 95-річчю Природного заповідника "Михайлівська цілина" (13 лип. 2023 р.) / Природ. заповідник "Михайлівська цілина" [та ін. ; ред. рада: Д. В. Дубина та ін.]. – Суми, **2023**. – С. 59–62.

206. **Скала С.** Особливості адаптації студентів медичного ЗВО у процесі навчальної діяльності / С. Скала, Н. Побурко // Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 3–4 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Західноукр. нац. ун-т, Католицький ун-т у Ружомберку (Словаччина) [та ін.]. – Тернопіль, **2023**. – С. 188–191.

207. **Motivational** factors influencing undergraduate students to pursue dentistry as future career at Ukrainian universities / N. V. Yanko, L. F. Kaskova, I. Y. Vashchenko, L. I. Amosova, N. A. Morhun // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2024**. – Т. 24, вип. 1 (85). – С. 208–214.

Розуміння мотивації студентів у виборі професії допомагає залучити здобувачів освіти до університету та мотивувати їх під час навчання. Мета статті – порівняти фактори мотивації обрати стоматологію як кар'єру у вітчизняних та іноземних студентів українського університету.

208. **Андросова Д.** Символіка жанрових побудов М. Рославця за їх витоком у культурі символізму / Д. Андросова // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 70–75.

Суть новації Рославця полягала в створенні особливої системи висотної організації музики – техніки синтетакорду (дванадцятитонової серійності).

209. **Бобренко Р.** Педагогічні принципи викладання дисциплін мистецького спрямування для майбутніх графічних дизайнерів під час воєнного стану в Україні (на прикладі НАКККІМ) / Р. Бобренко // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 44. – С. 3–10.

Уперше подані основні педагогічні принципи, на підставі яких автор викладає майбутнім графічним дизайнерам низку мистецьких дисциплін у НАКККІМ. Підґрунтям для аналізу й узагальнення виділеної проблематики стали дослідження вітчизняних науковців. При цьому розкрито понятійний апарат, юридично-нормативну базу, проаналізовано основні принципи роботи викладача в умовах воєнного стану в Україні.

210. **Бражнік О.** Вплив творчої особистості на результати професійного та академічного живописного пленеру / О. Бражнік // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 33–38.

Наукова новизна роботи полягає в узагальненні впливу творчої особистості на результати професійного й академічного живописного пленеру, в обґрунтуванні використання в сучасному освітньому процесі педагогічного досвіду видатного майстра архітектурного пейзажу, заслуженого діяча мистецтв України, професора Юрія Івановича Химича.

211. **Вей Л.** Педагогічні умови формування здатності магістрантів музичного мистецтва до творчої самореалізації в практичній діяльності / Л. Вей // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. – Київ, **2022**. – Вип. 28. – С. 155–162.

212. **Гапон-Байда Л.** Переважаючі стилі навчання студентів творчих спеціальностей та метод проектів у їх підготовці / Л. Гапон-Байда, Т. Деркач // Освіта. Інноватика. Практика. – Суми, **2024**. – Т. 12, № 1. – С. 39–47.

213. **Гиса О.** Братиславська музикознавча школа як осередок слов'янського образу мислення в науковій і мистецькій роботі / О. Гиса // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 104–109.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що охарактеризовано Братиславську музикологічну школу, яка у XIX столітті стала центром музикології у Словаччині, розробляє традиційну музикознавчу проблематику і методологію та практику новітніх музичних досліджень. Висвітлюється розвиток музикології як навчальної дисципліни в Університеті Коменського в Братиславі, її національні та європейські музичні традиції, що зумовило появу словацької музикологічної школи, зачинателем якої був Доброслав Орел.

214. **Глазунова І. К.** Проблеми фахової підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва в сучасних умовах / І. К. Глазунова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти. – Київ, **2022**. – Вип. 28. – С. 15–21.

215. **Денисюк Ж. З.** Мистецька освіта в умовах глобалізації та культурних трансформацій сучасності / Ж. З. Денисюк // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2023**. – № 1. – С. 23–28.

216. **Денисюк Ж.** Мілітарна символіка в сучасних вишиванках як джерело новітнього культурного кодування і смислотворення / Ж. Денисюк // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 9–18.

217. **Денисюк Ж. З.** Креативність у мистецькій освіті як середовище реалізації професійного і творчого потенціалу особистості / Ж. З. Денисюк // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 9–15.

218. **Доколова А.** Особливості цифрового паблік-арту XXI століття: мистецтво фізичного та віртуального простору / А. Доколова // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 3–8.

Досліджено сучасні цифрові практики паблік-арту; розглянуто художні інтервенції медіаарту в публічний простір як засіб соціального втручання; на основі компаративного аналізу виявлено відмінності між практиками цифрового паблік-арту як самостійного піджанру паблік-арту, що створюється, керується і поширюється і кіберпросторі. Цифровий паблік-

арт – унікальна форма існування сучасного мистецтва поза художньої інфраструктури, що створюється та поширюється в громадському просторі завдяки кібертехнологіям з метою проблематизації різноманітних актуальних питань як безпосередньо мистецтва початку XXI ст., так і простору, у якому воно представлено.

219. **Дяченко А.** Особливості становлення дизайну в художньо-промисловій освіті Західної України / А. Дяченко // Народознавчі зошити. – Львів ; Київ, **2022**. – № 6 (168), лист.–груд. – С. 1432–1438.

220. **Клим'юк Ю.-В.** Аксиологізація хореографічно-педагогічної освіти як вимога часу / Ю.-В. Клим'юк // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти. – Київ, **2022**. – Вип. 28. – С. 62–68.

221. **Кметюк Т. В.** Творчість диригента Дмитра Котка в дзеркалі польської преси (1922–1926 рр.) / Т. В. Кметюк // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 181–186.

222. **Козира В.** Аксиологічна концепція мистецького навчання студентів факультетів мистецтв / В. Козира, Н. М. Дуб'юк // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти. – Київ, **2022**. – Вип. 28. – С. 8–14.

223. **Купчинська Л.** Традиції пейзажної школи Віденської академії образотворчого мистецтва у Львівській літографії першої половини XIX ст. / Л. Купчинська // Народознавчі зошити. – Львів ; Київ, **2022**. – № 6 (168), листоп. – груд. – С. 1377–1385.

224. **Падалка Г. М.** Трансфесійна підготовка фахівців у системі вищої мистецької освіти / Г. М. Падалка // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти. – Київ, **2022**. – Вип. 28. – С. 3–7.

225. **Сачок В.** Вокальна підготовка іноземних студентів: мистецько-педагогічні підходи та практики / В. Сачок // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 139–144.

На основі аналізу різноманітних педагогічних методик вдалося довести особливий підхід у вокальній підготовці іноземних студентів, зокрема

китайських. У ході дослідження було проаналізовано поняття «українська вокальна школа» в її історичному розвитку, виокремлено імена найвидатніших педагогів, які сформували цілу плеяду видатних українських співаків, якими пишається країна і які дістали широку славу поза межами України. Зокрема мова йде про таких педагогів, як Олександр Мишуга, Олена Муравйова, Валентина Антонюк. Проаналізовано різноманітні навчально-педагогічні методи, що притаманні європейській та українській вокальній школі. Зазначено основні компоненти адаптації іноземних студентів до специфіки навчання в Україні. Акцентовано увагу на вмінні виявляти зв'язки між якістю співацького звуку й технікою звукоутворення.

226. Скаканді Ю. Трансформація екслібриса в Україні доби незалежності: художня образність та графіка / Ю. Скаканді // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 39–44.

Значні досягнення українських екслібрисистів за роки незалежності стали результатом серйозного зрушення в політичній, соціальній, економічній системі країни. Книжковим знаком зацікавилися освітні заклади культури, музеї та бібліотеки, що сприяло появі навчальних видань і наукових досліджень, які стимулювали поглиблене вивчення етапів його розвитку та символічної мови. Активізувалася виставкова діяльність, про український екслібрис дізналися в багатьох країнах світу й належним чином оцінили його досягнення.

227. Соченко М. Творча спадщина Миколи Самокиша: загальні особливості батального жанру / М. Соченко, А. Зорко // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 45–50.

Живопис М. Самокиша на військову тематику – важлива складова та унікальне явище українського образотворчого мистецтва, що свідчить про наступність традицій у розвитку батального жанру. Мальовнича манера батальних полотен Н. Самокиша вирізняється історизмом, динамікою та експресивністю, а трактування образів персонажів – підвищеним реалізмом та психологізмом.

228. Степанова Л. П. Компетентнісна складова формування творчого потенціалу студентів факультетів мистецтв у контексті фахової підготовки / Л. П. Степанова, Дун Цзяньбін // Науковий часопис Національного

педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. – Київ, **2022**. – Вип. 28. – С. 138–145.

229. **Тущенко М.** Національний репертуар як важлива складова фахової підготовки гітариста / М. Тущенко // Мистецтвознавчі записки. – Київ, **2023**. – Вип. 43. – С. 152–156.

230. **Федоришин В.** Нелінійні підходи до фахової підготовки студентів факультетів мистецтв / В. Федоришин, М. Ткач // Український педагогічний журнал. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 137–146.

231. **Яковець І. О.** Роль дизайн-освіти в становленні вітчизняного універсального дизайну / І. О. Яковець, Н. М. Чугай, О. Ф. Луговський // Культура і сучасність. – Київ, **2023**. – № 1. – С. 35–41.

232. **Яланський А. В.** Вища художня освіта на цивілізаційному перехресті: творчо-особистісні та суспільні потреби / А.В. Яланський // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2023**. – № 2. – С. 100–105.

233. **Ясенєв О. П.** Формування художньо-естетичних компетентностей у студентів-художників у процесі навчання в ЗВО / О. П. Ясенєв // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2023**. – № 4. – С. 81–88.

Фахова вища філологічна освіта

234. **Білавич Г.** Професійна підготовка майбутніх філологів засобами інформаційних технологій у вимірі сучасних викликів / Г. Білавич // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2024**. – № 1 (221), січ. – С. 36–42.

235. **Гармаш О. М.** Тьюторський супровід навчання перекладу майбутніх філологів / О.М. Гармаш // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 38–46.

236. **Грикун Ю. О.** Особливості гумористичних діалогів японського комедійного жанру "мандзай" / Ю. О. Грикун // Вісник Київського

національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2023**. – Вип. 38. – С. 105–122.

237. **Гричук Ю. О.** Освітньо-розважальне відео (комічні сценки в жанрі "манзай") як сучасний засіб навчання японської мови / Ю. О. Гричук // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 53–63.

238. **Зеня Л. Я.** Методика навчання німецької мови й культури: ретроспективний погляд на динаміку розвитку наукових досліджень (1991–2022 рр.) / Л. Я. Зеня // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2023**. – Вип. 38. – С. 67–84.

Представлено результати аналізу дисертаційних досліджень зі спеціальності 13.00.02 – теорія і методика навчання: германські мови, захищених у спеціалізованій ученій раді Д 26.054.01 Київського національного лінгвістичного університету в період з 1991 року до сьогодні. Предметом розгляду слугували наукові дослідження, спрямовані на вдосконалення методики навчання німецькомовного міжкультурного спілкування у закладах загальної середньої й вищої освіти. Представлено також аналіз наукових здобутків у вдосконаленні німецькомовної підготовки майбутніх перекладачів: формування граматичних навичок говоріння німецькою мовою після англійської; соціокультурної компетентності у процесі вивчення німецької мови після англійської; навчання усного послідовного науково-технічного перекладу (німецька й українська мови).

239. **Коломінова О. О.** Роль лінгводидактичного тестування у формуванні професійної компетентності майбутніх учителів іноземних мов / О. О. Коломінова // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 18–28.

240. **Кононенко В. Г.** Kahoot! як сучасний засіб навчання арабської мови: з досвіду формування граматичної компетентності у студентів – майбутніх перекладачів / В. Г. Кононенко, Т. В. Образцова, А. Джавад // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 45–52.

241. **Корогода Т. М.** Ад'ютейнмент як сучасна технологія навчання англійської мови: з досвіду формування лінгвосоціокультурної компетентності у майбутніх перекладачів / Т. М. Корогода // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія – Київ, **2023**. – Вип. 38. – С. 123–132.

242. **Короненко С.** XXIV мовний конкурс імені Петра Яцика завершено / С. Короненко // Слово Просвіти. – Київ, **2024**. – 16–22 трав. (№ 19). – С. 4–5.

Про XXIV-й конкурс можна розповідати багато, і зацікавлений читач може знайти в інтернеті чимало інформації, якою щедро діляться юні конкурсанти, вчителі, журналісти й організатори з усіх регіонів України, а також з-за кордону, адже чимало учасників конкурсу нині живуть у різних країнах світу. Конкурс залишається популярним і престижним від самого початку, ще з тих часів, коли переможців першого конкурсу вітаву Національній філармонії його ініціатор, тодішній президент Ліги українських меценатів, канадський бізнесмен українського походження Петро Яцик. В умовах російсько-української війни успішно завершив роботу XXIV-й Міжнародний конкурс імені Петра Яцика. Друге й третє місце здобули представники Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Військової академії (м. Одеса).

243. **Майєр Н. В.** Наукові дослідження з методики навчання французької мови: сучасний стан і перспективи / Н. В. Майєр // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2023**. – Вип. 38. – С. 40–49.

244. **Максименко Л. О.** Робоча програма навчальної дисципліни "Лексичні та граматичні особливості перекладу з англійської мови" / Л. О. Максименко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 66–75.

245. **Мартинова Р. Ю.** Рівні методичної компетенції у викладанні іноземної мови / Р. Ю. Мартинова, С. В. Боднар // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2022**. – Вип. 37. – С. 17–25.

246. **Наумова Ю. С.** Едьютейнмент як сучасна технологія навчання японської мови (на прикладі використання пісень і веб-квесту) / Ю. С. Наумова, Т. С. Дементьєва // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2023**. – Вип. 38. – С. 95–104.

247. **Хода А. О.** Уд'ютейнмент як сучасна технологія навчання французької мови майбутніх філологів і перекладачів / А. О. Хода, І. О. Чаюн // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2023**. – Вип. 38. – С. 59–66.

248. **Черненко Є.П.** Принципи інтерактивного навчання англійського діалогічного мовлення майбутніх учителів / Є.П. Черненко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Педагогіка та психологія. – Київ, **2023**. – Вип. 38. – С. 133–139.

Юридична освіта

---

249. **Курінний Л.** Ad Astra – є така юрклініка / Л. Курінний // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 16–30 квіт. (№ 16/17). – С. 12.

Був час, коли про юридичні клініки, загалом про цей рух говорилося багато й різного. Здебільшого про його необхідність, зокрема для професійного зростання студентської правничої молоді.

250. **Сопилко І.** "Чому абітурієнти обирають юрфак Національного авіаційного університету?" / І. Сопилко // Юридичний вісник України. – Київ, **2024**. – 1–16 трав. (№ 18/19). – С. 6–8.

Факультет здійснює освітню діяльність на засадах студентоцентрованого навчання, в основу якого покладено розширення прав і можливостей здобувачів освіти, розробку нових підходів до викладання і навчання, навчальних програм, що формують практичні вміння, навички і компетенції в майбутніх фахівців. У 2022 році факультетом було проведено перший відбір на проект Європейського Союзу Еразмус+ за напрямом KA1: «Навчальна (академічна) мобільність» серед здобувачів освіти англomовного проекту, за результатами якого обрано п'ять осіб з високою успішністю, котрі навчалися в Європейському інституті Саарландського університету (Німеччина).